

Riigi investeringud Ida-Virumaale peavad hoogustama kohalikke algatusi ning õiglast üleminekut

Samal ajal kui Euroopa Liidu prioriteet on liikuda kriisist välja Euroopa rohelepet silmas pidades ning Eesti riik kavandab õiglast üleminekut taastuvatele energiaallikatele, liigub Vabariigi Valitsus vastassuunas. Ühes õlithase rajamise investeeringuga ning hiljutise kriisist väljumise eriabipaketiga põlevkivitööstusele on valitsus sel kevadel toetanud fossiilkütuste kasutamise jätkumist ligi 140 miljoni euroga. Toetust vajaksid selle asemel aga õiglast üleminekut kannustavad tegevused.

Eesti Rohelise Liikumise juhatuse liige Madis Vasser leiab, et valitsuse 14 miljoni suurune eriabipakett on sama vastutustundetu kui märtsi lõpus tehtud 125 miljoni suurune rahasüst Eesti Energia uue õlithase rajamiseks. "Sellised otsused kinnistavad veelgi piirkonna sõltuvust tööstusest, mis põhineb saastaval põlevkivi kaevandamisel ja töötlemisel, mitte ei soodusta tegelikku üleminekut vähese süsinikuheitega lahendustele. Valitsuse tugi oleks märksa vajalikum majanduse mitmekesistamist toetavatele tegevusharudele, mis on nimetatud kohalikus arengustrateegias. Näiteks ka Ida-Virumaa arenevale teenindussektorile," selgitab keskkonnaorganisatsioonide seisukohta Eesti Rohelise Liikumise juhatuse liige Madis Vasser.

Riik võiks samuti toetada uusi kohalikke algatusi, näiteks Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu (IVOL) koostatava maakonna roheplaani kokku panemist ja elluviimist. See on üks kolmest maakonna arengustrateegia raames kokku pandavast plaanist, mille eesmärk on õiglase ülemineku soodustamine ja majanduse mitmekesistamine.

"Fossiilkütuste kasutamise toetamise asemel kohapealsete tulevikku suunatud algatuste, plaanide ning kavade julge ja ambitsioonikas rahastamine aitaks pikemas perspektiivis Ida-Viru piirkonnal edukas olla. Üleminek on paratamatu ning see peab toimuma rahulikult, sujuvalt ja õiglaselt. Massiivsed toetused põlevkivisektorisse vähendavad võimalust, et see nii võiks minna ning on kahetsusväärne, et valitsus sellisele eesmärgile vastu töötab. Olukorras, kus on nii kaua viivitatud ja olemasolevat olukorda säilitada püütud, osutub sujuv üleminek aina keerulisemaks," leidis Vasser.

Õiglase üleminek (Just Transition) taastuenergiale ja kliimanetraalsele majandusele tähendab, et sellest puudutatud inimestele on tagatud õiglase sissetulek ja soodsad tulevikuväljavaated. Eestis räägime õiglasest üleminekust peaaegselt Ida-Viru piirkonnas põlevkivi kaevandamise ja kasutamisega seotud töötajate ja sellest mõjutatud kogukondade jaoks.

Eesti Keskkonnaühenduste Koda ühendab ühteteistkümmet keskkonnaorganisatsiooni: Eestimaa Looduse Fond, Eesti Ornitoloogiaühing, Eesti Roheline Liikumine, Balti Keskkonnafoorum, Eesti Üliõpilaste Keskkonnakaitse Ühing "Sorex", Läänerannik, Nõmme

*Tee Selts, Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus, Pärandkoosluste Kaitse Ühing,
Tartu Üliõpilaste Looduskaitsering, Keskkonnaõiguse Keskus.*

Lisainfo:

Madis Vasser

Eesti Rohelise Liikumise juhatuse liige

Madis@roheline.ee

+372 53 950 310

Teate edastas:

Laura Uibopuu

Eesti Keskkonnaühenduste Koja koordinaator

info@eko.org.ee